

TUUSNIEMEN KUNTA

OSAVUOSIKATSAUS

1.1. – 30.6.2025

Kunnanhallitus 22.9.2025 § 175

Kunnanvaltuusto 20.10.2025 § xx

SISÄLLYSLUETTELO

1 KOKONAISTOIMINNAN- JA TALOUDEN TARKASTELU	2
1.1 Toimintakatsaus 1.1. – 30.6.2025.....	2
1.2 Talouskatsaus ajalta 1.1. – 30.6.2025	2
2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN 1.1. – 30.6.2025	4
2.1 Toteutuma toimielimittäin (hallintokunnittain) / toiminnoittain	4
2.2 Tuloslaskelma, sisäiset ja ulkoiset tuotot ja kulut, kunta ja vesihuolto yhteensä.....	5
2.3 Laskennallinen ennuste vuoden 2025 tilinpäätöksestä	6
3 TALOUSARVION TOTEUTUMAT 1.1. - 30.6.2025 TOIMIALOITTAIN / TEHTÄVITTÄIN....	6
3.1 KESKUSVAALILAUTAKUNTA	6
3.2 TARKASTUSLAUTAKUNTA.....	6
3.3 KUNNANVALTUUSTO	6
3.4 KUNNANHALLITUS.....	6
3.4.1 Keskushallinto.....	6
3.4.2 Elinkeinotoimi.....	7
3.4.3 Henkilöstöhallinto.....	7
3.4.4 Ateriapalvelut	7
3.4.5 Talous- ja tietohallinto.....	7
3.4.6 Työllistäminen	7
3.4.7 Muu keskus- ja yleishallinto	7
3.4.8 Keskusvaalilautakunta, tarkastuslautakunta, kunnanvaltuusto ja kunnanhallitus yhteensä Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.	
3.4.9. Kuntakonsernin tytäryhtiöt	9
Tuusniemen Teollisuus Oy	9
3.5 SIVISTYSLAUTAKUNTA	10
3.5.1 Perusopetus.....	10
3.5.2 Lukio	10
3.5.3 Varhaiskasvatus	10
3.5.4 Kirjasto	10
3.5.5 Kansalaisopisto.....	10
3.5.6 Vapaa-aikapalvelut	10
3.5.7 Sivistyslautakunta yhteensä	11
3.6 TEKINEN LAUTAKUNTA.....	11
3.6.1 Yhdyskuntatekniset palvelut ja teknisen toimen hallinto	11
3.6.2 Kiinteistötoimi.....	11
3.6.3 Ympäristötoimi	11
3.6.4 Tekninen toimi yhteensä..... Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.	
3.7 VESIHUOLTO	12
4 INVESTOINNIT AJALTA 1.1.–30.6.2025	13

1 KOKONAISTOIMINNAN- JA TALOUDEN TARKASTELU

1.1 Toimintakatsaus 1.1. – 30.6.2025

Kokonaistarkasteluna voidaan todeta, että vuoden 2025 ensimmäinen puolikas on toteutunut toiminnan kannalta suunnitellusti. Kunta- ja aluevaalit järjestettiin huhtikuussa 2025. Uusi kunnanvaltuusto aloitti toimikautensa 1.6.2025. Elinvoima-asiantuntija aloitti työnsä helmikuussa. Hänen työpanoksensa on suuntautunut kokonaan Tuusniemen Teollisuus Oy:n toimitusjohtajan tehtävien hoitamiseen. Työvoimapaalvelut uudistuivat 1.1.2025 siirtyen valtiolta kuntien järjestämisvastuulle. Tuusniemen kunta kuuluu Kuopion työllisyysalueeseen. KVTES:n uusi tasopalkkajärjestelmä valmisteltiin ja otettiin käyttöön kevään 2025 aikana. Yhtiöittämisselvityksen taustavalmistelua on tehty alkuvuoden aikana. samoin kunnan sote-kiinteistöjen vuokramarkkinoista on selvitys meneillään. Pohjois-Savon hyvinvointialueen kanssa neuvoteltiin sote-toimitilojen ja paloaseman uusista vuokrasopimuksista. Neuvottelut ovat kesken.

1.2 Talouskatsaus ajalta 1.1. – 30.6.2025

Kunnanhallitus hyväksyi vuoden 2025 talousarvion täytäntöönpano-ohjeen 16.12.2025 § 223. Vuoden 2025 aikana talouden seurantaä kehitetään. Tavoitteena on pysyä valtuuston hyväksymässä vuoden 2025 talousarviossa sekä pystyä ennakoimaan sen toteutumista mahdollisimman hyvin ja varhaisessa vaiheessa. Tilanteen 30.6. perusteella laadittavan osavuositarkastuksen lisäksi kunnanhallitukselle ja lautakunnille raportoidaan käyttötalouden tuloslaskelman toteutumisesta kuukausittain. Raportointitaso kunnanhallitukselle on koko kunta yhteensä ja lautakunnille lautakuntataso. Lautakunnat seuraavat taloutensa toteutumista normaalin kokousrytminsä puitteissa. Lautakuntien talousraportit saatetaan tiedoksi myös kunnanhallitukselle.

Kunnan talous ja toiminta muuttuivat merkittävästi vuoden 2023 alussa, kun kunnan järjestämisvastuulla olleet sosiaali- ja terveyspalvelut sekä aiemmin Pohjois-Savon aluepelastuslautakunnan tuottamat palvelut siirtyivät Pohjois-Savon hyvinvointialueelle. Tuusniemen kunnan tulorahoitus pieneni, kun peruspalvelujen valtionosuudet kohdentuvat hyvinvointialueelle. Kunnan tuloveroprosentti vuonna 2025 on 9,4 %.

Tuusniemen kunta myi noin 220 hehtaarin suuruisen määräalan Pahkasalo -nimisestä metsätilastaan Vihtaniemestä valtuuston päätöksellä 9.12.2024 § 64. Määräalan kaupasta syntynyt 695.000 euron suuruinen myyntivoitto ei sisällynyt kunnan vuoden 2025 talousarvioon, joten valtuusto hyväksyi tältä osin muutoksen talousarvion käyttötalousosaan 24.3.2025 § 7.

Vuoden 2025 muutettu talousarvio on 596.193 € alijäämäinen. Talousarvion toteutuma ensimmäiseltä kuudelta kuukaudelta on 81.114 €. Talousarvion toteutumaa tulee korjaamaan tilinpäätöksessä 111 116 euron suuruinen poistoeron muutos, mikä on otettu huomioon osavuositarkastuksessa talousarvion osalta, mutta ei talouden toteumassa. Vuotta aikaisemmin puolen vuoden alijäämä oli – 826.124 €.

Keskeinen selittävä tekijä alijäämäisyyteen on kunnan peruspalvelujen negatiivinen valtionosuus. Kunnan valtionosuuksien pieni kokonaismäärä vaarantaa Tuusniemen kunnan talouden. Suunnitelmavuodet 2026 ja 2027 ovat alijäämäisiä: vuosi 2026 noin 1,1 miljoonaa euroa ja vuosi 2027 noin 0,1 miljoonaa euroa. Taseeseen aikaisemmin kertyneen noin 1,4 miljoonan euron kumulatiivinen ylijäämä ei riitä kattamaan talousarvion suunnitelmavuosien kumulatiivisia alijäämiä, joten kunnan talouden tasapainottamistyötä on jatkettava.

Tuusniemen kunnan käyttötalouden epätasapaino on vaatinut viimeisen kymmenen vuoden aikana talouden tasapainottamisohjelmien laatimisia. Vuosien varrella kunnan talouden menopuolen ongelma on muuttunut tulopuolen ongelmaksi. Kunnanvaltuusto hyväksyi 6.11.2023 § 60 talouden tasapainottamisohjelman vuosille 2023 – 2026, jonka laadinnassa asiantuntijana oli Inspira Oy.

Toimintatuottoja oli kesäkuun loppuun mennessä kertynyt 3.009.371 € eli 61,6 % koko vuoden talousarviossa arvioituista toimintatuotoista (4.884.223 €), joka koostuu eri momenteille tulleista toimintatuotoista, mm. tekniselle toimelle määräalan myynnistä kirjatusta myyntivoitosta sekä sivistystoimen ennakoitua suuremmista tuotoista.

Toimintakulut ovat toteutuneet suunnitellusti. Kesäkuun loppuun mennessä toimintakulut olivat 5.100.477 € eli 49,4 % koko vuoden talousarviosta (10.328.895 €).

Maksuvalmius / kassatilanne on pysynyt vuoden alkupuoliskon hyvänä, johtuen Vihtaniemessä sijaitsevan talousmet-sän määrääalan myynnistä. Uutta talousarviolainaa otettiin joulukuussa 2024 1,5 milj. euroa. Vuoden 2025 alkupuolis-kolta ei vierasta pääomaa ole nostettu. Ottolainauksen ennakoidaan pysyvän talousarvion puitteissa tai sitä pienem-pänä.

Verotulot ja valtionosuudet

Verotulot	1-6 kk / 2024	1-6 kk / 2025	Erotus €	Muutos %
Kunnallisverot	1 825 882	1 889 044	63 162	3,46 %
Kiinteistöverot	65 850	74 049	8 199	12,45 %
Yhteisöverot	393 920	412 351	18 431	4,68 %
Yhteensä	2 285 652	2 375 444	89 792	3,93 %

Verotuloiksi koko vuoden talousarviossa arvioitiin 5.330.000 euroa. Kesäkuun loppuun mennessä verotuloista oli ker-tynyt 44,57 %.

Valtionosuuksia on 30.6. mennessä kertynyt 100.158 euroa, kun alkuperäiseen talousarvioon on budjetoitu 254 000 e. Verrattaessa vastaavan ajankohdan 2024 valtionosuuskertymään, on valtionosuuksia kertynyt 86 406 euroa enem-män. Valtiovarainministeriö on tarkentanut kesällä 2025 kuntien valtionosuuspäätöksiään. Tuusniemen kunnalle vuonna 2025 tilitettävät valtionosuudet ovat yhteensä hieman alle 204.000 euroa. Kunnanhallitus on esittänyt 1.9.2025 § 163 valtuustolle, että kunnan talousarvion 2025 tuloslaskelmaosassa valtionosuuksia alennetaan talousarviomuutoksena 51.000 euroa.

Valtionosuudet	1-6 kk / 2024	1-6 kk / 2025	Erotus €	Muutos %
	13 752	100 158	86 406	628,3%

Rahoitustuotot ja -kulut kertyvät epätasaisesti vuoden mittaan. Rahoitustuotoista (ilman korkotuottoja) talousarvioon (246.998 euroa) verrattuna on toteutunut 77,28 % eli 190.888 euroa.

Vuosikate puolivälissä vuotta 2024 oli negatiivinen, -383 812 €. Vuonna 2025 samaan aikaan vuosikate oli positiivinen 523 085 €.

Poistot on tehty toteutuman mukaisesti -441.972 € ja niiden toteuma kesäkuussa oli 48,14 % koko vuoden toteumasta. Poistoissa ei ole odotettavissa suuria muutoksia loppuvuoden aikana. Kesäkuun tilanteessa vuosikate riittää kattamaan poistot.

2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN 1.1. – 30.6.2025

2.1 Toteutuma toimielimittäin (hallintokunnittain) / toiminnoittain

	Toteutuma 1-6 kk 2024	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025 + muutos	Toteutuma 1-6 kk 2025	Käyttö % TA:sta	Muutos 1-6 kk 2024 / 2025
Toimintatuotot yhteensä	2 182 845	4 875 675	4 884 223	3 009 371	61,6 %	826 526
Keskushallinto (vaalit, tilintark., kvalt., khall.)	-1 010 050	-1 957 601	-2 426 304	-1 150 324	47,4 %	-140 274
Sivistystoimi	-2 899 087	-5 769 589	-5 749 092	-2 826 184	49,2 %	72 903
Tekninen toimi	-971 522	-2 105 784	-1 906 000	-999 702	52,5 %	-28 180
Vesihuolto	-137 851	-293 169	-247 500	-124 267	50,2 %	13 584
Toimintakulut yhteensä	-5 018 510	-10 126 143	-10 328 895	-5 100 477	49,4 %	-81 967
TOIMINTAKATE	-2 835 665	-5 250 468	-5 444 672	-2 091 106	38,4 %	744 559
Rahoitus						
Verotulot	2 285 652	5 296 823	5 330 000	2 375 444	44,6 %	89 792
Valtionosuudet	13 752	53 093	254 000	100 158	39,4 %	86 406
Korkotuotot	0	8 722	1 400	0	0,0 %	0
Rahoitustuotot	267 319	368 946	246 998	190 888	77,3 %	-76 431
Korkokulut	-33 864	-118 049	-119 000	-51 709	43,5 %	-17 845
Rahoituskulut	-81 006	-82 119	-57 998	-590	1,0 %	80 416
VUOSIKATE	-383 812	276 948	210 728	523 085	248,2 %	906 897
Poistot ja arvonalentumiset	-442 312	898 723	-918 037	-441 972	48,1	340
Satunnaiset tuotot	0	0				0
Satunnaiset kulut	0	0				0
TILIKAUDEN TULOS	-826 124	-621 775	-707 309	81 114	-74,0 %	1 349 209
Poistoeron lis.(-) tai väh.(+)	0	111 116	111 116	0	0,0 %	0
Varausten lis.(-) tai väh.(+)						0
Rahastojen lis.(-) tai väh.(+)						0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-826 124	-510 659	-596 193	81 114	-87,7 %	1 349 209
Sisäiset erät	605 954	1 348 828	1 294 623	635 463	49,1 %	

2.2. Tuloslaskelma, sisäiset ja ulkoiset tuotot ja kulut, kunta ja vesihuolto yhteensä

	Toteuma 6/2024	TP 2024	TA 2025	Muutos 2025	TA+muutos 2025	Toteuma 6/2025	Käyttö %
TULOSLASKELMA							
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	1 314 484	3 032 532	2 620 411	0	2 620 411	1 454 870	55,52
Maksutuotot	60 608	126 656	92 100	0	92 100	46 483	50,47
Tuet ja avustukset	118 727	353 034	216 600	0	216 600	157 544	72,74
Muut toimintatuotot	689 026	1 352 011	1 260 112	695 000	1 955 112	1 349 716	69,04
TOIMINTATUOTOT	2 182 845	4 864 233	4 189 223	695 000	4 884 223	3 008 613	61,60
Valmistus omaan käyttöön		11 442				758	
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut	-2 224 055	-4 410 195	-4 629 523		-4 629 523	-2 256 858	
Palkat ja palkkiot	-1 790 167	-3 552 574	-3 767 860	0	-3 767 860	-1 794 327	47,62
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-395 993	-763 254	-739 957	0	739 957	-344 192	46,52
Muut henkilösivukulut	-37 895	-94 367	-121 706	0	-121 706	-66 766	54,86
Palvelujen ostot	-1 955 592	-3 889 705	-4 018 982	0	-4 018 982	-2 032 312	50,57
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-485 296	-922 921	-905 715	0	-905 715	-450 998	49,79
Avustukset	-176 037	-310 032	-382 500	0	-382 500	-186 712	48,81
Muut toimintakulut	-177 532	-593 289	-392 175	0	-392 175	-225 171	57,42
TOIMINTAKULUT	-5 018 511	-10 126 143	-10 328 895	0	-10 328 895	-5 100 478	49,38
TOIMINTAKATE	-2 835 666	-5 250 468	-6 139 672	0	-5 444 672	-2 091 106	38,41
Verotulot	2 285 652	5 296 823	5 330 000	0	5 330 000	2 375 444	44,57
Valtionosuudet	13 752	53 093	254 000	0	254 000	100 158	39,43
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot	0	8 722	1 400	0	1 400	0	0,00
Muut rahoitustuotot	267 319	368 946	246 998	0	246 998	190 888	77,28
Korkokulut	-33 864	-118 049	-119 000	0	-119 000	-51 709	43,45
Muut rahoituskulut	-81 006	-82 119	-57 998	0	-57 998	-590	1,02
VUOSIKATE	-383 812	276 948	-484 272	695 000	210 728	523 085	248,23
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunn.mukaiset poistot	-442 312	-898 723	-918 037	0	-918 037	-441 972	48,14
Satunnaiset erät							
TILIKAUDEN TULOS	-826 124	-621 775	-1 402 309	695 000	-707 309	81 114	-11,47
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	0	111 116	111 116	0	111 116		0,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-826 124	-510 659	-1 291 193	695 000	596 193	81 114	

2.3 Laskennallinen ennuste vuoden 2025 tilinpäätöksestä

Vuoden 2025 muutettu talousarvio on -596.193 € alijäämäinen. Toimintatuottojen ennakoidaan toteutuvan vähintäänkin talousarvion mukaisena. Verotulot todennäköisesti toteutuvat kokonaisuutena talousarvion mukaisena. Vastaavasti toimintamenojen ylityspaine on suuri etenkin sivistystoimessa ja teknisessä toimessa. Merkittävänä yksittäisenä tekijänä käyttötalouden ylityspaineessa yli 2 %:n inflaatiosta johtuva hintojen nousu. Tämä heijastuu niin kunnan tarvikeostojen kuin myös ostopalvelujen hintojen nousuna. Loppuvuoden osalta myös ennakoitua suurempi kunta-alan palkkaratkaisu (ns. perälaudan vaikutus) lisää jonkin verran talousarvion käyttötaloulosan ylityspainetta. Korkotason lasku helpottaa painetta talousarvion korkokulujen riittävyyden suhteen. Merkittävä riski talousarvion riittävyyden suhteen on tulevat tuomioistuinten päätökset pelastusalan henkilöstön varallaolokorvauksien euromäärästä.

Tuusniemen kunnan talouden ennakoidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti alijäämäisenä, elleivät edellä mainitut riskit toteudu.

3 TALOUSARVION TOTEUTUMAT 1.1. - 30.6.2025 TOIMIALOITTAIN / TEHTÄVITTÄIN

Kokonaisuutena keskushallinnon toteuma on toimintakulujen osalta 47,4 %. Määrärahojen riittävyys edellyttää kuitenkin jatkuvaa seurantaa. Varsinkin talous- ja tietohallinnossa on lisätalousarviopaineita erityisesti ICT-menojen osalta. Mahdollista on, että syksyllä joudutaan tekemään lisämäärärahaesitys.

3.1 KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Keskusvaalilautakunta on kokoontunut 8 kertaa (31 §). Huhtikuussa 2025 pidettiin kunnallisvaalit sekä aluevaalit. Äänestysprosentit olivat Tuusniemellä kunnallisvaalissa 54,2 % ja aluevaaleissa 50,9 %.

3.2 TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tarkastuslautakunta on kokoontunut 6 kertaa. Vuoden 2024 tilinpäätöksen arviointi- ja tarkastuskertomukset luovutettiin 15.5.2025. Tarkastuslautakunnan menot eivät ole toteutuneet alkuvuodesta ennakoidusti, koska tilintarkastuspalvelujen laskutuksessa on viivettä. Tuusniemen kunnan sopimustilintarkastaja vuosina 2022 – 2025 on Itä-Suomen Tilintarkastus Oy. Tilintarkastuspalvelut lähivuosille kilpailutetaan syksyllä 2025.

3.3 KUNNANVALTUUSTO

Kunnanvaltuusto kokoontui ensimmäisellä vuosipuoliskolla virallisiin kokouksiin 3 kertaa (46 §). Vaikka talousarviossa on huomioitu valtuustokauden vaihtumisesta aiheutuvia kustannuksia (valtuuston koulutus ja kuntastrategiaseminaarit), määräraha saattaa ylittyä.

3.4 KUNNANHALLITUS

3.4.1 Keskushallinto

Kunnanhallitus kokoontui alkuvuonna 9 kertaa (147 §).

3.4.2 Elinkeinotoimi

Tuusniemen Teollisuus Oy:n uusi toimitusjohtaja aloitti tehtävässään 3.2.2025. Elinkeinotoimi kontaktoi kaikki tuusniemeläiset yritykset (147 kpl). Lisäksi henkilökohtaisia tapaamisia oli kaikkiaan 40 kpl eri yrittäjien kanssa.

3.4.3 Henkilöstöhallinto

Toimintamenot ovat toteutuneet hieman talousarviossa arvioitua suurempana (toteuma 50,47%). Ylitys on tapahtunut työterveyshuollon kustannuksissa (toteuma 58,45%). Työterveyshuollon kanssa on keskusteltu toteumasta ja pyydetty kiinnittämään huomiota kasvaneisiin menoihin. TYKY-toiminnan ja muun henkilöstöhallinnon toteuma on noin 41,5 %. Toimintatulojen toteumissa on viiveitä, jotka tasoittuvat loppuvuodesta.

3.4.4 Ateriapalvelut

Toimintatuottoihin on vaikuttanut kouluaterioiden määrän väheneminen viime vuodesta. Toimintakulut ovat lisääntyneet tavarantoimittajien elintarvike- ja kuljetushintojen korotusten takia. Sairauspoissaolot ovat lisääntyneet ja siten palkkakustannukset ovat nousseet suunnitellusta. Laitteiden äkillisistä korjauksista johtuen koneiden ja laitteiden korjauskustannukset ovat myös nousseet suunnitellusta.

3.4.5 Talous- ja tietohallinto

Tuusniemen kunnan talous- ja palkkapalvelut tuottaa Monetra Pohjois-Savo Oy ja ICT-palvelut Kuntien Tiera Oy. Talous- ja tietohallinnon toteuma on 56,65 %.

3.4.6 Työllistäminen

Kesänuoria työllistettiin entiseen tapaan, yhteensä työllistyi 29 nuorta. Kunnassa ei ole enää käytettävissä määrärahaa palkkatukityöllistämiseen, koska palkkatukityöllistäminen ei enää katkaise kunnan maksaman työmarkkinatuen maksuvelvollisuutta.

3.4.7 Muu keskus- ja yleishallinto

Muuhun keskushallintoon sisältyvät joukkoliikenne ja hankintatoimi. Toimintakulujen toteuma oli 31,12 %.

3.4.8 Keskusvaalilautakunta, tarkastuslautakunta, kunnanvaltuusto ja kunnanhallitus yhteensä

HALLINTOPALVELUT	Tp 1-6 kk 2024	TA 2025	Muutokset 2025	TA muutos- ten jälkeen	Toteutuma 1-6 kk	Käyttö %
Toimintatuotot	393 633	1 799 358	0	1 799 358	428 520	23,82
Keskusvaalilautakunta	9 590	5 000	0	5 000	2 846	56,92
Tarkastuslautakunta	0	0	0	0	0	0,00
Kunnanvaltuusto	0	0	0	0	0	0,00
Kunnanhallitus	384 043	897 179	0	897 179	405 057	45,15
Keskushallinto	60 871	176 775	0	176 775	86 557	38,66
Elinkeinotoimi	0	0	0	0	0	0,00
Henkilöstöhallinto	0	56 400	0	56 400	0	0,00
Ateriapalvelut	188 570	377 200	0	377 200	182 900	48,49
Talous- ja tietohallinto	134 264	275 804	0	275 804	137 652	49,91
Työllistäminen	0	8 000	0	8 000	-2 052	-25,65
Muu keskus- ja yleishallinto	338	3 000	0	3 000	0	0,00
						0,00
Toimintakulut	-1 010 050	-4 717 510	0	-4 717 510	-1 142 996	24,23
Keskusvaalilautakunta	-18 744	-5 000	0	-5 000	-2 846	56,92
Tarkastuslautakunta	-10 067	-24 329	0	-24 329	-1 739	7,15
Kunnanvaltuusto	-19 788	-73 731	0	-73 731	-20 617	27,96
Kunnanhallitus	-961 451	-2 307 225	0	-2 307 225	-1 117 794	48,45
Keskushallinto	-298 735	-677 572	0	-677 572	-347 841	51,34
Elinkeinotoimi	-106 947	-230 000	0	-230 000	-106 081	46,12
Henkilöstöhallinto	-42 083	-82 568	0	-82 568	-41 674	50,47
Ateriapalvelut	-183 727	-377 175	0	-377 175	-184 488	48,91
Talous- ja tietohallinto	-196 558	-348 501	0	-348 501	-197 431	56,65
Työllistäminen	-120 046	-551 609	0	-551 609	-227 895	41,31
Muu keskus- ja yleishallinto	-13 355	-39 800	0	-39 800	-12 384	31,12
Kate	-616 417	-2 934 171	0	-2 934 171	-742 421	25,30
Keskusvaalilautakunta	-9 154	-16 019	0	-16 019	-7 327	45,74
Tarkastuslautakunta	-10 067	-24 329	0	-24 329	-1 739	7,15
Kunnanvaltuusto	-19 788	-73 731	0	-73 731	-20 617	27,96
Kunnanhallitus	-577 408	-1 410 046	0	-1 410 046	-712 738	50,55
Keskushallinto	-237 864	-500 797	0	-500 797	-261 284	52,17
Elinkeinotoimi	-106 947	-230 000	0	-230 000	-106 081	46,12
Henkilöstöhallinto	-42 083	-26 168	0	-26 168	-41 674	159,26
Ateriapalvelut	-4 843	25	0	25	-1 587	-6348,00
Talous- ja tietohallinto	-62 294	-72 697	0	-72 697	-59 779	82,23
Työllistäminen	-120 046	-543 609	0	-543 609	-229 949	42,30
Muu keskus- ja yleishallinto	-13 017	-36 800	0	-36 800	-12 384	33,65

3.4.9. Kuntakonsernin tytäryhtiöt

Tuusniemen Teollisuus Oy

Suunnittelukauden tavoitteista työpaikkojen määrää tarkastellaan tarkemmin kunnan tilinpäätöksen yhteydessä.

Kiinteistö Oy Tuusniemen Virastotalo

Virastotalon vesikaton ja muiden peltiosien maalausurakka on suoritettu suunnitellusti.

Kiinteistö Oy Tuusniemen Turula

Kiinteistö Oy Tuusniemen Turulan vuokratuotot eivät ole toteutuneet suunnitellusti ollen vajaa yhdeksän tuhatta euroa vähemmän kuin talousarviossa. Talous on kuitenkin tasapainossa koska myös menot eivät ole olleet talousarvion mukaiset. Kiinteät kulut ovat olleet noin 40 000 euroa pienemmät kuin talousarviossa.

Kiinteistöjen korjaukset ovat toteutuneet suunnitellusti.

3.5 SIVISTYSLAUTAKUNTA

3.5.1 Perusopetus

Perusopetukselle talousarviossa varatuista toimintakuluista toteutui 50,69 % talousarviokauden ensimmäisellä vuosipuoliskolla. Sivistystoimen suurimman tulosityksikön ylitys on prosentuaalisesti pieni, mutta kokonaisuuden kannalta huomattava. Erilliset kunnostustarpeet ovat nostaneet kustannuksia ja nostavat myös loppuvuoden aikana. Toisaalta pääosin kotikuntakorvauksien ansiosta toimintatuotot ovat toteutuneet ennakoitua suurempina. Tämä parantaa koko sivistystoimen katetta merkittävästi.

3.5.2 Lukio

Toisen asteen koulutuksen toteutuneet toimintakulut olivat 42,92 % budjetoidusta.

3.5.3 Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen toimintakulut olivat ensimmäisen kuuden kuukauden aikana 46,55 % talousarviosta.

3.5.4 Kirjasto

Kirjastopalvelut tuottaa Kuopion kaupungin kirjasto ostopalveluna ja sen kustannukset toteutuvat talousarviossa määrätyn määrärahan puitteissa.

3.5.5 Kansalaisopisto

Kansalaisopiston toimintakulut ovat toteutuneet 43,59-prosenttisesti.

3.5.6 Vapaa-aikapalvelut

Vapaa-aikapalvelujen toimintakulut ylittivät budjetoidun toteuman ollessa 54,61 %. Jälkimmäisellä vuosipuoliskolla tämä tarkoittaa menojen karsimista välttämättömään talousarviossa pysymiseksi. Osa ylityksestä johtuu siitä, että järjestöavustukset on suurilta osin maksettu alkuvuoden aikana.

3.5.7 Sivistyslautakunta yhteensä

Sivistyslautakunnan alaiset toimintakulujen osalta 49,16 % ja kate 44,38 % koko vuodelle budjetoidusta. Edellisenä vuonna vastaavat luvut olivat 51,36 % ja 49,22 %.

SIVISTYSTOIMI	Tp 1-6 kk 2024	TA 2025	Muutokset 2025	TA muutos- ten jälkeen	Toteutuma 1-6 kk	Käyttö %
Toimintatuotot	644 466	1 085 600	0	1 085 600	756 327	69,67
Perusopetus	506 254	881 100	0	881 100	617 851	70,12
Lukio	14 475	30 000	0	30 000	812	2,71
Varhaiskasvatus	29 548	52 000	0	52 000	50 028	96,21
Kansalaisopisto	51 367	90 000	0	90 000	58 779	65,31
Kirjasto	0	0	0	0	0	0,00
Vapaa-aikapalvelut	42 822	32 500	0	32 500	28 857	88,79
Toimintakulut	-2 899 087	-5 749 092	0	-5 749 092	-2 826 184	49,16
Perusopetus	1 672 836	-3 345 102	0	-3 345 102	-1 695 748	50,69
Lukio	-349 131	-671 369	0	-671 369	-288 306	42,94
Varhaiskasvatus	-479 392	-949 099	0	-949 099	-441 840	46,55
Kansalaisopisto	-105 625	-219 609	0	-219 609	-95 729	43,59
Kirjasto	-120 811	-205 136	0	-205 136	-108 623	52,95
Vapaa-aikapalvelut	-171 291	-358 777	0	-358 777	-195 938	54,61
Kate	-2 254 621	-4 663 492	0	-4 663 492	-2 069 857	44,38
Perusopetus	-1 166 583	-2 464 002	0	-2 464 002	-1 077 897	43,75
Lukio	-334 657	-641 369	0	-641 369	-287 494	44,83
Varhaiskasvatus	-449 844	-897 099	0	-897 099	-391 812	43,68
Kansalaisopisto	-54 258	-129 609	0	-129 609	-36 950	28,51
Kirjasto	-120 811	-205 136	0	-205 136	-108 623	52,95
Vapaa-aikapalvelut	-128 469	-326 277	0	-326 277	-167 081	51,21

3.6 TEKNINEN LAUTAKUNTA

3.6.1 Yhdyskuntatekniset palvelut ja teknisen toimen hallinto

Yhdyskuntateknisten palveluiden osalta toimintatuotot ovat toteutuneet 169,00 %:sti ja toimintakulut 57,6 %:sti. Euro-määräisesti tuloja on tullut noin 19.032,40 euroa arvioitua enemmän. Toimintakulujen osalta käyttö on hieman yli talousarvion, ollen 57,6 %. Rakennusten ja alueiden kunnossapitopalvelut sekä koneiden ja kaluston kunnossapito ovat menneet yli arvioidun. Palkoissa on myös tullut ylitystä.

3.6.2 Kiinteistötoimi

Kiinteistötoimen osalta toimintatuotot ovat toteutuneet talousarvioon nähden yli arvion, toteutuman ollessa 65,9 % eli 1.567.784,86 euroa. Maa- ja vesialueiden vuokria sekä muita tuloja on tullut yli arvioidun. Toimintatuottoihin on kirjautunut myös myyntivoittoa 695.516,01 euroa kunnan myymistä maa-alueista Vihtaniemestä sekä kauppaan kuuluneista saarista.

Toimintakulut ovat toteutuneet 52,2 %:sti eli hieman arvioitua suurempana. Toimintakulut ovat olleet 753.214,77 euroa olleen 31.145,27 euroa arvioitua suuremmat. Kuluja on tullut enemmän mm. päivystyskorvauksista, rakennusten ja alueiden kunnossapidosta sekä koneiden ja laitteiden kunnossapidosta. Toimintakuluihin on kirjattu myös asunto-osakkeiden myyntitappioita yhteensä 49.924,73 euroa.

3.6.3 Ympäristötoimi

Ympäristötoimen osalta toimintatuotot ovat toteutuneet huomattavasti ennakoitua pienempänä ollen 26,6 % eli 11.385,13 euroa. Tuotot ovat toteutuneet 10.014,87 euroa arvioitua pienempänä. Toimintakulut ovat toteutuneet talousarvioon nähden 46,3 %:sti eli 6.335,94 euroa pienempänä kulujen ollessa 80.099,56 euroa.

Alkuvuonna tuottoja on tullut huomattavasti arvioitua vähemmän rakennusvalvonnan lupa- ja tarkastusmaksuista. Tämä johtuu uuden rakentamislain voimaan tulosta 1.1.2025.

3.6.4 Tekninen toimi yhteensä

Kokonaisuutena teknisen toimen toimintatulot ovat toteutuneet 65,9 %:sti ja toimintakulut vastaavasti 52,5 %:sti. Tekninen toimi on lähes talousarviossa.

TEKNINEN LAUTAKUNTA	Tp 1-6 kk 2024	TA 2025	Muutokset 2025	TA muutos- ten jälkeen	Toteutuma 1-6 kk	Käyttö %
Toimintatuotot	940 726	1 743 732	0	2 438 732	1 606 960	92,16
Yhdyskuntatekn. palvelut ja hallinto	39 700	16 000	0	16 000	27 032	168,95
Kiinteistötoimi	876 824	1 684 932	695 000	2 379 932	1 568 543	65,91
Ympäristötoimi	24 202	42 800	0	42 800	11 385	26,60
Toimintakulut	-971 522	-1 906 000	0	-1 906 000	-999 702	52,45
Yhdyskuntatekn. palvelut ja hallinto	-181 599	-308 990	0	-308 990	-166 387	53,85
Kiinteistötoimi	-712 269	-1 424 139	0	-1 424 139	-753 215	52,89
Ympäristötoimi	-77 655	-172 871	0	-172 871	-80 100	46,34
Kate	-30 796	192 937	0	532 732	607 258	314,74
Yhdyskuntatekn. palvelut ja hallinto	-141 899	-292 990	0	-292 990	-139 356	47,56
Kiinteistötoimi	164 555	260 793	0	955 793	815 328	312,63
Ympäristötoimi	-53 453	225 134	0	-130 071	-68 714	-30,52

3.7 VESIHUOLTO

Vesihuollon toiminta on talousarvioon nähden lähes tasapainossa, toimintatuotot ovat toteutuneet hieman yli talousarvion ollen 52,0 % eli 238.181,19 euroa. Toimintakulut ovat toteutuneet talousarvion mukaisesti ollen 50,2 % eli 124.266,82 euroa. Toimintatuottoja on tullut hieman arvioitua enemmän mm. vesihuollon perusmaksuista.

VESIHUOLTO	Tp 1-6 kk 2024	TA 2025	Muutokset 2025	TA muutos- ten jälkeen	Toteutuma 1-6 kk	Käyttö %
Toimintatuotot	204 019	457 712	0	457 712	238 181	52,04
Toimintakulut	-137 851	-247 500	0	-247 500	-124 267	50,21
Kate	66 168	210 212	0	210 212	113 914	54,19

4 INVESTOINNIT AJALTA 1.1.–30.6.2025

Investointitulot

Investointituloja on tullut alkuvuodesta 166.409,00 euroa.

Investointimenot

Investointimenoja on muodostunut ajalla 1.1. – 30.6.2025 yhteensä 340.511,27 euroa.

Alkuvuonna ei ole valmistunut suurempia urakoita. Koulukeskukseen kohdistuvat urakat ovat alkaneet vasta kesällä kesä-heinäkuussa. Palvelukeskuksen tiivistyskorjausten urakka on myös venynyt heinäkuulle.

- Vesihuollon investoinneista on toteutunut vasta vain pieni osa, kulujen ollessa 1.661,11 euroa.
- Monitoimisalın äänentoisto- ja valaistusurakoista on toteutettu suunnittelua sekä laitehankintoja, kulujen ollessa 23.922,33 euroa.
- Koulukeskuksen ison salin kattourakasta on toteutunut osa mm. purkutöitä ja asbestikartoitusta kulujen ollessa 79.262,03 euroa.
- Palvelukeskuksen tiivistyskorjaukset ovat lähes valmiit kulujen ollessa 234.883,31 euroa. Kustannuksiin sisältyy suunnittelu, valvonta, merkkiainekokeita sekä teknisen lautakunnan hyväksymä lisätyötarjous asukashuoneiden oviaukkojen leventämisestä sekä uusista ovista.
- Päiväkodin aita-urakka on ollut aivan alkuvaiheessa ja kuluja on muodostunut vain 410,92 euroa.

Investointikuluihin on kirjattu myös moottorikelkkareitin kuulutus kustannukset keskeneräisiin 371,57 euroa. Tämä summa sisältyy investointimenojen kokonaissummaan.

Suurin osa teknisen toimen investoinneista valmistuu syyspuolella. Vuoden ensimmäisellä puolikkaalla on valmistunut Lamminpään alkalointilaitoksen saneeraus. Muutoin alkuvuoden puolella on suurimmaksi osaksi kilpailutettu urakoita ja urakat ovat alkaneet kesän aikana.

Investoinnit	Tilinpäätös 1-6 kk 2024	Talousarvio 2025	Muutokset 2025	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 1-6 kk	Poikkeama
Investoinnit, kunta						
Investointitulot	13 829	800 000	0	800 000	166 409	633 591
Investointimenot	-151 962	-1 050 000	0	-1 050 000	-338 850	-711 150
Investoinnit, vesihuolto						
Investointitulot	0	0	0	0	0	
Investointimenot	-311 212	-175 000	0	-175 000	-1 661	-173 339
INVESTOINNIT yhteensä						
Investointitulot	13 829	800 000	0	800 000	166 409	633 591
Investointimenot	-463 174	-1 225 000	0	-1 225 000	-340 511	-884 489
Nettoinvestoinnit	-449 345	-425 000	0	-425 000	174 103	-250 897